

ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԵՐԿՈՒ ԱՐԵՂԱՆԵՐՈՒ

Օգոստոս մեկի Կիրակին, Վարդավառի տոնին, ըստ Հին Տոմարի, անգամ մը եւս հոգեւոր կրկնակ խրախնամքի օր մը եղաւ Ս. Արքուոյս համար, որովհետեւ այդ հանդիսաւոր առիթով, Բանաստեղծական աստիճան եւ վեղարի օրհնութիւն ասացան Ս. Արքուոյս Ընծայարանի շքանք աւարտած Սիմոն եւ Գեորգ Սարկաւազները:

Օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մասոյց եւ ձեռնադրութիւնը կատարեց Գեորգ Տեղապան Սրբազան Հայրը, իսկ խառնակիւն եւ ժառ. Վարժ. եւ Ընծայարանի Տեսուչը՝ Հոգ. Տ. Հայկազուն Վրդ. Աբրահամեան:

Ընծայեալները շաբաթ մը առաջ, ինքնակամ յոժարութեամբ յայտնած էին արդէն իրենց փափաքը ընդգրկելու Կուսակոթն եկեղեցականութեան ասպարէզը, անձնութեամբ ծառայելու Հայաստանեայց եկեղեցիին, հայ ժողովուրդին եւ մանաւանդ այս նուիրական Տան, իբրեւ Միաբաններ անոր՝ որուն կը պարտին իրենց ամբողջ պատասխանութիւնը:

Կ Ո Ձ Ո Ւ Մ

Յուլիս 31ի երեկոյեան, Վարդավառի հանգիստաւոր նախաստեղծեալ յետոյ, սկսաւ կոչման արարողութիւնը: Երկու ընծայեալները տեսնուեցին եւ յուզուած, ներկեցին ժողովուրդի բազմութիւնը, յառաջացան եկեղեցւոյ արտաքին դուռնէն դէպի խորանը, «Նայեա ի մեզ» տառով շարունակեցին խորհրդաւոր ասեանքի մը առջեւ, ի ներկայութեան Միաբանութեան դասուն եւ եկեղեցին լեցնող անհասանելի ոգիներուն, անոնք ըրին իրենց հաւատքին ու դաւանութեան խոստովանութիւնը:

Ձ Ե Ռ Ն Ա Դ Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

Ս. Պատարագի սկիզբը լեցուած էր Մայր Տանարը: Պատարագիչ Տեղապան Սրբազանը

ընծայի պատասխանեցին յետոյ կը խնկարէր ու կը բարձրանայ խորանը: Օրուան ձառն շարականէն յետոյ, երկու վեղարաւորներ, Հոգ. Տ. Տ. Պարգեւ եւ Սերոբէ: Վարդապետներ, վերջինը իրենց ուսուցիչ եւ նախկին տեսուչ, կը սկսին Սաղմոսել, ազգանշան տալով ձեռնադրութեան խորհուրդի սկզբնաւորման:

Երկու ընծայեալները բեմ կը բարձրանան ծննդեան, ձախակողմեան սանդուխէ: Պատարագիչ Տեղապան Ս. Հայրը բազմած է սեղանին աջակողմը, շքապատուած առնձնաւոր վարդապետներ եւ ուրաւակիրներ: Հակիրճ հարցափորձէ մը վերջ, իրենց Տեսուչն ու խառնակիւն՝ Հոգ. Տ. Հայկազուն վարդապետը կ'երեւոյր ձեռնադրութեան արժանիք, ու ապա անոնք ձեռնադրութեան ձեռնադրութեան Սրբազանին, որ առնոց վրայ կը դնէ իր աջը ու կը կարգայ խորհրդաւոր աղօթքը: Քանի մը վայրկեան եւս եւ անա երկուքը բով բովի դարձած են դէպի ժողովուրդը, ծննդաւոր եւ ձեռնադրութեան հանգիստաւորելով աշխարհէն իրենց հրաժարումն ուխտ, մինչ եկեղեցականաց դասը երկու կ'երգէ. «Աստուածային եւ երկնաւոր շնորհ...» արտաքին շարականը, եւ դպիրները յանուն ժողովուրդին կը պատասխանեն «Արժանի են»: Յուզումը կը ծփայ բոլոր դէմքերուն վրայ, արարողութեան ամենէն խորհրդաւոր պահերէն մին է, անոնք որ կը հասկնան նուիրումի եւ զոհողութեան այս կեցուածքին իմաստը, կը հոգեխառնուին ձեռնադրութեան զգացումներուն եւ կը մասնակցին անոնց երկունքին: Ապա կը դառնան դէպի սեղանը, եւ ծուկի իրենց հոգեւոր ծնողին առջեւ, որ իւրաքանչիւրին վրայ առանձնապէս կը դնէ իր աջը. «Ես դնեմ ձեռքս ի վերայ սորա...» յետոյ ամէն մէկին ուրաւը հանելով ուսէն կ'անցընէ անոնց պատանոցը, իբրեւ «Լուծ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի»: Ձեռնադրութիւնը կ'ընդհատուի պահ մը, կը շարունակուի Ս. Պատարագը, կը կարգաւորին Գիրքն ու Աւետարանը եւ կը կատարուի ընծայից վերաբերումը:

Օ Մ Ո Ւ Մ

«Ողջոյն»-ն առաջ կը վերսկսի խորհուրդը. նորընծաները, ծնկաչոյ, դարձեալ կեցած են ձեռնադրողին առջեւը որ անոնց վրայ կը կարգայ շնորհաբաշխութեան աղօթքները, որոնք յետոյ իւրաքանչիւրին կը յանձնեն, սրչութեան ուրոյն օրհնութիւններով, փաշտոն, սաղաւարտ, շուրջառ, վակաս, գօթի, եւն., Պատարագի զգեստաւորման բոլոր մասերը: Ի պիւրներ կ'երգեն նորընծայից առաջին շնորհուրդ խորինք, իսկ անոնք արդէն զգեստաւորուած կանգնած են բեմին վրայ:

օծման արարողութեան ամենէն արագրապանը, եւ անուանափոխութեան արքեպիսկոպոս Երեմիայի Սեղապան Սրբազան Հայրը մի առ մի կ'օժէ իւրաքանչիւրին նակասն ու աջ եւ ձախ ձեռքերը. իւրաքանչիւրին նակասը սրբալոյս միւռնով զրոյցած անձն զարկով անոր նոր անունը: Առաջինը, Սիմոն՝ կոչուեցաւ Շահան, երկրորդը, Գեորգ, կոչուեցաւ Վազգէն: Կը կատարուի նոյնպէս վերջին սրչութիւնն ալ, ի յետմուտին մասուցանելու Ս. Պատարագ: Ձեռնադրողը նորընծայից կը յանձնէ Քրիստոսի կենարար

Ձեռնադրիչ Ամեն. Տ. Եղիշէ Արեւիկ. օծումի նախնական պահուն:

Ժամն է օծումին, որ նշանակն է ընծայեալներուն Ս. Հոլիով զրոյցելուն: Խորան կը բերուի Ս. Միւռնը, կ'երգուի Հոգւոյն Սրբոյ իշման շարականը, երիցս հեղով սուրբ իւրը ոսկեայ ընդունարան ամի մը մեջ: Յետոյ

մարմինն ու արիւնը կրող սկիւնը: Կը վերջանայ խորհուրդը եւ կը վերսկսի Ս. Պատարագը: Սարկաւազը կը ձայնէ «Ողջոյն»-ն ի յետմուտին: Տեղապան Սրբազանը կը համբուրէ իր ձեռնասուններուն օծեալ նա-

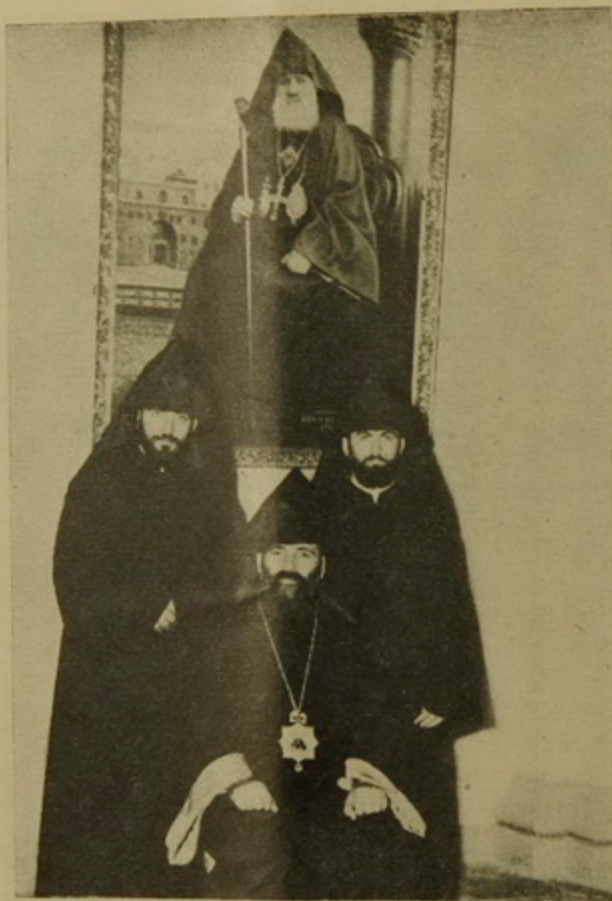
կասները, իրեն կը հետեւին բոլոր հոգեւորականները, որոնք իրենց կարգին ժողովուրդին կը փոխանցեն ընծայեալներուն ողջոյնին անդրանիկ օրհնէներ:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Յծումէն յետոյ եւ «Ողջոյն»էն անմիջապէս վերջ, Սրբազանը քարոզեց, իր խօսքին նիւթը առնելով օրուան տօնէն: Այլակերպութիւնը, քառ, հանդէսն է լոյսին. Յիսուս իր գերագոյն ներշնչումին մէջ կ'այլակերպի իր

Յիսուս կը վերածուի լոյսի, իր բարձրագոյն էութիւնը կ'անի եւ իր մարմինը ապակիի քափանցկութիւն կը ստանայ: Եւ կու մեծ մեռելները, Մովսէս եւ Նդիան, կը մօտենան եւ կը խօսին իր հետ: Կրակի եւ լոյսի զոյգ մարգարէները կուգան իրենց վկայութիւնը բերելու նոր Լոյսին:

Թաբորի խորհուրդը աստուածային յայտնութիւնը չէ միայն, այլ նաեւ կատարելութեան հասած մարդկայինին: Յիսուսի մէջ մարդն ու Աստուածը զատող պատերն ու զիծերը կը միանան, եւ մարդն ալ իր կարգին

Ձեռնադրիչ Սրբազանը Ամեն. Տ. Եղիշէ Արքեպս. եւ նոր ձեռնադրեալ Աբեղաները, Պատրիարքարանի դահլիճին մէջ, Երանաշենոյն Դուռեան Պատրիարքի պատկերին առջեւ:

առակերտներուն առջեւ: Աւետարանի վկայութեան համաձայն իր հանդերձները կը փայլին նման ձիւնին եւ իր դէմքը նման արեգակին:

կ'աստուածանայ:

Պայծառակերպութեան այս պատկերը, իբրեւ խորհուրդ կամ հրաշք, Տեղապան Ս. Հայրը ջանաց յարմարցնել ձեռնադրութեան

խոսողներին: Այս բերք, բուս, որուն վրայ դուք կ'ընեք ձեր անգոհելի զոհը, Ձեր Թա-
բարն է, ձեր ալիկերպութեան լեռը: Երբ
դուք այսօր այս սրբազան բերքին վրայ կըր-
նա՞ն զոհել ձեր անձը, կը նշանակէ դեմ առ
դեմ եւ աստուածայինին:

Շատք սրտում համակրանով կրնան
զիմաւորել ձեր այս քայլը, երբ դուք մոռ-
ցած ձեր պզտիկ մարդը, եւ անոր կապուած
այն բոլոր հանգամանքները որոնք հասարակ
մակերանացուներու են բաժին, եւ կեցած ձեր
ժողովուրդի ծով կարիքներուն զիմաց, կ'ը-
նեք ձեր կարծիք ուխտը: Ուրիշներ զուգէ ձեր
մասալուրիներ մեղման, մարդիկ իրենց
զիցածը կը տեսնեն միշտ եւ պիտի չկրնան
բմբհել իմաստը ձեր այս զոհողութեան:
Քիչերու համար դուք կը մնա՞ն ողջ Բանդակ-
ներ այն նոր երազներուն՝ որոնք քիչ անգամ
կեանք կը դառնան եւ սակայն առանց ու-
րոնց ոչինչ կ'արժէ կեանքը:

Հասնում աշխարհէն, այսինքն կեանքի
սովորականութենէն, երբ կը կենա՞ն այս
բերքին առջեւ, ձեր սրտմտութեան նայուածքները
կը ծանրանան գերագոյն տեսիլով մը՝ որ
կեանքն ու երազը կազմեց այս եկեղեցիին
ու ժողովուրդին մեծ երախտաւորեալներուն:
Հետեւաբար, անոնք որ սրտօրէն կը նային
ձեր այս խոսքերին, անոնք իրական հայեր
չեն, անոնց մտածումը հայեցի չէ:

Երբեմն մեր պայազասներուն վերա-
պահում եւ այս ապարեզը, որոնք իրենց
առեան պարսէն վերջ, իրենց երկրորդ գա-
ւալը Աստուծոյ կ'ընծայեն: Մեր հակասա-
գիրք երբեմն զայն ապաստանարան քաղէ
նաեւ անգիտակից խոնարհներու, սակայն
յանձին ձեր նմաններուն, անիկա նորէն իր
նախկին զերին կը դառնայ, վասնզի դուք
կը բերեք ձեր հետ մեքի եւ հոգիի արժանա-
ւորութիւն, միակ ու նմանիս ազնուակա-
նութիւնը, առանց որուն մարդիկ գոհեցիկ
արարածներ են, նոյնիսկ իրենց ոսկիի դե-
զերուն եւ փղոսկրեայ զաններուն վրայ:

Այդ է պատճառը որ հակառակ մեր օրե-
րու նիւթապատէ եւ աներազ դարուն, դուք
բարձրութիւններու կը սեւեռեք ձեր նայ-
ուածքը, երկինքներուն եւ Աստուծոյ՝ որ ան-

տեսնելի պատկերն է այս բոլորին: Ու վրա-
սան եղեք որ ձեր այս կեցուածքը սխալա-
ցում միայն կը պատճառէ բոլոր անոնց՝ ու-
րոնք վերահասու կրնան ըլլալ ձեր քրտինք,
վասնզի դուք նամբուն մեջն եք մեծութիւն-
ներու, որոնք ձեր օրինակով գերագոյն եւ
մեծ սպասը բրին մեր ժողովուրդին եւ անոր
արժեքներուն:

Շարունակեցեք ունենալ սեր ձեր ժողո-
վուրդին նկատմամբ, որ Աստուծոյ վերջ գե-
րագոյն իրականութիւնն է մեզի համար: Աս-
պարեզը որու շինքն կը կենա՞ն, աշխարհիկ
շահներով պայմանաւոր ապարեզ մը չէ, այլ
պարսի մը ճամբան: Ձեռք ուզեք բռնել քե
նկաւի մի ունենա՞ն աշխարհը, ասիկա մեր
օրերու կեանքին շատ քիչ կը պատշաճի, այլ
նկատեցեք զայն իբրեւ գեղեցիկ ձեր գործու-
նէութեան եւ ձեր նպատակներու իրագործ-
ման: Դիմե՛ք, բարի համբաւ մը, շօշափելի
արժանիք մը, ուրիշներու սփոփանքին նուիր-
ուած կեանքի մը յիշատակը, զարեք կը դի-
մաւորեն: Նայեցեք մեր պատմութեան եւ դուք
պիտի տեսնեք այս խօսքերուն արդար բա-
ցասնութիւնը:

Որքան բարձրանա՞ն ձեր նուիրումի զգա-
ցումին եւ ձեր ապարեզի սանդղամասներուն
վրայ այնքան աւելի պիտի լեցուին ձեր միտքն
ու սիրտը լոյսով, եւ խորանայ ու ամրա-
պրկուի ձեր մեջ պարտականութեան գիտա-
կանքները:

Յիսուս Ալիկերպութեան լեռնէն տեսաւ
Դաղլորան, նուիրաբերելով իր կեանքը իր
դասին, եւ Մովսէսն ու եղիան կուգան իրեն
հետ խօսելու եւ զօրավիզ հանգիստանալու
իրեն իր պարտականութեան նամբուն մեջ:
Դուք եւս, բուս Տեղապան Սրբազանը, այս
պահուս, ձեր Թաբարի այս բարձունքին վրայ,
մեզի հետ ունիք փառանքը մեր երանաշունհ
նախնեաց, եւ նկատման տակն էք այն փա-
ռաւոր մարդերուն, որոնք մեր եկեղեցւոյ
ոսկի փառքը կ'երեցնեն, մեր լեռներուն չափ
ամուր, մեր հոգիներուն պէս խորհրդաւոր
եւ մեր երկնքին չափ գեղեցիկ:

Վստահ եմ քեւ այս պահուս ձեր մտա-
ծումին առջեւ եւ կ'անցնին Մեծնայ, Սահակ
Նարեկացիին, Շնորհալիկ որոնք օր մը ձեզի

նման այս կրակե հանդերձը հազան, եւ այդ
հազար լուծին ճակ մեր կեանքի դառնու-
թիւնները անուշեցին:

Աւելի նոյնպէս ձեզի օրինակ, այս Ար-
սին մեծ նուիրեալները, սկիզբէն մինչեւ
Պարսեք եւ Շորայակիր: Վասն եղեք որ
անոնց բոլորին հոգին կը խայտայ այսօր,
վասնզի ձեր այս հազար զոհողութեամբ ա-
նոնց գործն ու մտածումն է որ կը շարու-
նակուի նախ այս Հաստատութեան ներս,
ապա Հայ եկեղեցւոյ եւ հայ ժողովուրդին
համար: Աւ մաղբեց որ Տէրը միշտ անգալաս
ընէ իր հովանին իր ծառայութեան նուիր-
ուող այս մասաղ զոյգին վրայն:

ՕՐ Հ Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Վ Ե Ղ Ա Ր Ի

Կիրակի երեկոյեան ժամերգութեան յե-
տոյ, տեղի ունեցաւ աբեղայական վեպարի
օրհնութեան կարգը: Վեպարի այս օրհնու-
թիւնը կը կատարուի յատուկ կանոնի մը հա-
մեմատ, որ քեւ պարզ բայց շատ սրտառու
արարողութիւն մըն է: Աբեղայութիւնը կարգ
մը կամ աստիճան մը չէ, այլ կուսակրօն
համայնութիւնը, իսկ վեպարը այն ֆողն է
զոր երբեմն կը գործածէին վանական հոգե-
ւորականները: Աբեղայութիւնը այժմ բնա-
կանօրէն դարձած է կուսակրօն կամ վանա-
կան համայնութեան առաջին փուլը:

Տեղապան Սրբազանը պատշաճ աղօթք-
ներէ, ընթերցումներէ եւ շարականներէ վերջ,
հանեց անոնց գրականներ եւ շնորհագարեց
անոնց զլուխները վեպարով: Նորընծաներ
իրենց հառաստունի շրջանը պիտի անցնեն Ս.
Յարութեան Տահարը, Հայոց Գողգոթայի բա-
ժինին մէջ, բերելով իրենց մասնակցութիւնը
գիշերային արարողութեանց եւ իրաւունքի
քափօրենքուն: Այս շրջանի իրենց վարժիչն
է Հոգ. Տ. Հայկազուն Վրդ. Աբրահամեան:

Կ Ե Ն Ս Ս Գ Բ Ա Կ Ա Ն Ն Օ Թ Ե Ր

ՏԷՐ ՇԱՀԱՆ ԱՐԵՂԱՅ ՍՎԱՃԵԱՆ. —
Նախկին անուամբ՝ Սիմոն, ծնած է 1928
Սեպտ. 15ին, Պոլսոյ Սկիւսար բաղը եւ
մկրտուած նոյն բաղի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ:
Իր նախակրթութիւնը ստացած է բաղի վար-
ժարանէն, ապա անցած է Նոր-Քաղի ձե-
մարան վարժարանը:

1948ին Սկիւսարի Ս. Կարապետ եկեղե-
ցիին մէջ, ձեռամբ հանգուցեալ Գեորգ Ար-
մեպա. Արսլանեանի, ստացած է Դպրութեան
չորս աստիճանները: 1950ի սկիզբները, զգա-
լով եկեղեցական ըլլալու ջերմ փափակ, ե-
կած է Նուսադէմ եւ աշակերտած Ս. Ար-
սոյս Ժառ. Վարժարանին:

Տարի մը վերջ, 5 Մայիս 1951ին ձեռ-
նադրուած է Սարկաւազ, Ս. Յակոբեանց
Մայր Տաճարին մէջ, ձեռամբ Հալեպի Առաջ-
նորդ Գեորգ Տ. Զարեհ Սրբազանէն: Ընծայա-
րանի եռամեայ շրջանի աւարտումէն վերջ,
1 Օգոստոս 1954ին ձեռնադրուած կուսակրօն
համայնայ:

ՏԷՐ ՎԱԶԳԷՆ ԱՐԵՂԱՅ ԳԸՊԸՍԵԱՆ. —
Նախկին անուամբ Գեորգ, ծնած է 1931ին,
Սուէիոյ Քեպուսիէ գիւղը եւ մկրտուած է
նոյն գիւղի եկեղեցիին մէջ: Տարի մը յաճա-
խելէ վերջ իրենց գիւղին Մանկապարտէզը,
վրայ հասած է 1939ի Սուէիոյ գաղթը,
ինքն ալ իրենցերուն հետ միասին եկած է
հաստատուելու Լիբանանի Այննար գիւղը:
Հոն, այս նորաշէն գիւղին մէջ, 1941-1947
յաճախած է գիւղին վարժարանը: 1947ի
սկիզբները եկած է Նուսադէմ աշակերտելու
Ս. Արսոյս Ժառ. Վարժարանին: 1951ին
ձեռնադրուած է Սարկաւազ, իր օծակից Տ.
Շահան Աբեղային հետ: Ընծայարանի եռամ-
եայ շրջանը աւարտելէ վերջ, 1 Օգոստ. 1954ին
ձեռնադրուած կուսակրօն համայնայ: